

طرماح، احمد، ۱۳۴۱ -

نوجوان و تربیت علوی / احمد طرماح - شیراز

۱۳۸۴.

ویراستار: جمال رادفر ۱۳۴۵

ISBN: 964 - 95448 - 1 - 8

۱۶۰ ص

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا

۱. نوجوان تربیت علوی قرن ۱۴. الف. عنوان

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه اول / ۱۳۸۴

قیمت: ۱۴۰۰۰ ریال

اطلاعات فیبا

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: نوجوان و تربیت علوی

نویسنده: احمد طرماح تولد ۱۳۴۱

ناشر: چهارده معصوم (علیهم السلام) ۸۸۲۱۷۰۸ - ۰۲۵۱

لیتوگرافی: اهل بیت (ع) ۷۷۴۳۹۵۴ - ۰۲۵۱

چاپخانه: ثامن الحجج (ع) قم

تیراژ: ۱۵۰۰

چاپ: اول ۱۳۸۴

قطع: ۱۶۰ ص / رقعی

قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۵۴۴۸ - ۱ - ۸ - ۹۶۴

ISBN: 964 - 95448 - 1 - 8

مرکز پخش: شیراز ۸۳۴۱۰۸۲ - ۰۷۱۱

سپاس و تشکر

خداوند بلند مرتبه را سپاس می‌گوییم که مشعل فروزان هدایت را در دست کسانی قرار داد که سیطره وجودی و تربیتی ایشان تا ابد رهروان طریق هدایت را راه می‌نمایانند. و درود بی‌کران خود را به ساحت مکرم انبیاء عظام الهی، بویژه خاتم و خاتم آنها، که معجزه جاویدش بشر سرگردان را در حساس‌ترین فراز تاریخ، آب حیات بخشید و سلام بر جانشینان دوازده گانه آن پیامبر رحمت، خاصه وجود مقدس مولانا علی بن ابیطالب علیه السلام که سخنان پر برکت آن یگانه دوران چراغ راه همیشگی مریبان خواهد بود.

تشکر و سپاس خود را در مرحله بعد تقدیم حضور تمامی معلمان خوبم از اولین سال تحصیل تا آخرین سال آن می‌گردانم. آنهایی که زنده‌اند، خداوند طول عمر با برکت نصیبشان گرداند و آنانی که در جوار رحمت رب آرمیده‌اند غفران و رضوان الهی بدرقه راهشان.

و تشکر و سپاس، تقدیم شهیدان سبز قامت و سرور و سید آنها، حضرت

ابی عبدالله الحسین علیه السلام که با حیاتشان و شهادتشان، ما را با حقیقت مرگ و زندگی آشنا ساختند. در خاتمه از فرزند عزیزم جناب آقای علی طرم‌اح که با حوصله و دقت تمام زحمت تایپ کامپیوتری اولیه این تحقیق را تقبل نمودند کمال تشکر را دارم.

احمد طرم‌اح

امارات متحده عربی

عید غدیر ۱۴۲۲ - زمستان ۱۳۸۰

چکیده تحقیق

این تحقیق که بنا به ضرورت مسایل تربیتی جامعه نگاشته شده و از طرفی به جهت اعلام سالهای ۷۹ و ۸۰ بنام سال علی علیه السلام و رفتار علوی، و تناسب با حرکت جامعه اسلامی برای فهم زندگانی علی علیه السلام و الگوپذیری مناسب از آن شخصیت والامقام جهان اسلام، به رشته تحریر در آمده مطالب ذیل را در اختیار خواننده گرانقدر قرار می دهد.

ابتدا و در بخش اول نگاهی داریم به مسأله تربیت و مطالب پیرامون آن، به عنوان مسأله روز جوامع انسانی، در قالب، بیان مسأله، اهمیت و ضرورت تحقیق، و مختصری در باب ادبیات تحقیق، موانع و محدودیت های تحقیق پایان بخش این بخش می باشد.

در بخش دوم که خود شامل شش فصل مجزائی گردد مطالب ذیل مورد بررسی قرار گرفته.

فصل اول شامل تعریف و مفهومی از تربیت با استناد به آیات و کتابهای لغت، بحثی پیرامون نظام تربیت، که شامل اهداف، اصول، مبانی و روشهای

هر نظام تربیتی است مطرح گردیده. که در این تحقیق، عمدتاً روشهای تربیتی آن حضرت مورد بحث قرار گرفته.

فصل دوم این بخش نظری دارد بر ابعاد تربیت. تربیت عقلانی و خردمندی، تربیت اقتصادی، که مسایلی از قبیل افزونخواهی و ناداری را به بحث کشیده. البته پر واضح است ابعاد وجودی انسان حیطه‌های دیگری را نیز در بر می‌گیرد نظیر تربیت عاطفی، اجتماعی، سیاسی، جسمی، که در این مختصر فقط، ابعاد ذکر شده مورد مذاقه قرار گرفته.

عوامل مؤثر بر تربیت که شامل وراثت و محیط می‌گردد در فصل سوم به بحث کشیده شده. هر چند عاملهای اراده و ماوراء الطبیعه نیز در جملات حضرت جایگاه خاصی دارد و لکن دو مبحث وراثت و محیط در این مقاله جایگاه اصلی را به خود اختصاص داده‌اند. تأثیر وراثت و محیط و نیز تسریع و پیش دستی در امر تربیت از دیگر مطالب این فصل است.

فصل چهارم اختصاص یافته به روشهای تربیتی امام علی علیه السلام، که مشتق شده از روشهای قرآن کریم و رسول گرامی اسلام است. ارائه الگو به مربی، آن هم الگوی کاملی چون پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، ابراز محبت، تشویق، تنبیه، موعظه، از روشهایی است که در این مقال طرح گردیده است.

نامه مفصل امام، به فرزندشان، که در موقع برگشتن از صفین مرقوم فرموده‌اند که محتوی مهمترین وصایا، موعظ و نصایح به جامعه بشری است، محتوای فصل پنجم را در برگرفته است. خدا محوری، اعطاء یک جهان بینی مذهبی و حقیقی، گشودن دریچه آشنایی با قرآن، و روش ارتباط با دیگران، آزادگی و آزادی، تحفه این نامه بسیار مهم امام به همه اعصار است.

فصل ششم، جمع آوری سخنان پراکنده امام در جنبه‌های مختلف تربیتی انسان است که همگان را با روشهای آن حضرت، بدون دست‌بندی مطالب، آشنا تر می‌کند. این فصل می‌تواند روشهای حضرت و توصیه‌های عملی ایشان را به مربیان معرفی و یادآوری نماید.

بخش سوم و پایانی تحقیق، نتیجه‌گیری، پیشنهادها، فهرست منابع و ضمایم را شامل می‌شود.

به امید استفاده مطلوب از تمامی تحقیقات.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
سپاس و تشکر	
چکیده تحقیق	
بخش اول	
مقدمه	۱۷
بیان مسأله	۲۳
اهمیت و ضرورت تحقیق	۲۴
مختصری در مورد ادبیات تحقیق	۲۶
موانع و محدودیتهای تحقیق	۲۷
بخش دوم - فصل اول	
تعریف و مفهوم تربیت	۲۹
نظام تربیت	۳۳

فصل دوم

۳۵	ابعاد تربیت
۳۷	تربیت عقلانی
۴۱	عقل و هوی
۴۶	ثمرات تربیت عقلانی
۵۰	تربیت اقتصادی
۵۲	کمبود داری و ناداری
۵۵	انبوه داری و فزونخواهی و تربیت
۵۹	کار و نقش آن در تربیت

فصل سوم

۶۷	عوامل مؤثر بر تربیت
۶۸	وراثت
۶۹	انواع وراثت
۷۲	محیط
۷۹	محیط رفاقت و معاشرت
۸۷	محیط اجتماع و مدرسه
۹۰	لزوم تربیت کودک در خردسالی

فصل چهارم

۹۳	روشهای تربیت اسلامی
۹۳	روشهای تربیتی امام علی علیه السلام

۹۴	روش الگویی
۹۸	روش محبت
۱۰۲	روش تشویق و تنبیه
۱۰۵	فایده‌ها و نتیجه‌های تشویق
۱۰۷	آداب تشویق
۱۱۰	تنبیه
۱۱۴	نکات مهم در مسئله تنبیه
۱۱۶	روش موعظه
۱۱۹	آداب و شرایط موعظه
	فصل پنجم
۱۲۳	مواعظ امام به فرزندان
۱۲۵	ضرورت تربیت
۱۲۷	تقوی، ضمانت تربیت
۱۲۷	نقش موعظه در تربیت
۱۲۸	راه‌های وصول به تربیت حقیقی
۱۲۹	اتکاء به خدا
۱۲۹	قلب نوجوان و تسریع در تربیت آن
۱۳۰	اولویت آشنایی با قرآن در تربیت
۱۳۱	مهمترین رکن تربیت
۱۳۲	ترسیم جهان بینی الهی برای تربیت

انتخاب و معرفی الگو.....	۱۳۳
چگونگی روابط با دیگران.....	۱۳۴
بینش تربیتی در اقتصاد و معیشت.....	۱۳۴
آزادگی عامل حفظ شخصیت.....	۱۳۵
کنترل اسرار بوسیله کنترل زبان.....	۱۳۵
قرب و بعدها در تربیت.....	۱۳۶
رفتار با برادران، دوستان و دشمنان.....	۱۳۷
دعا به فرزند.....	۱۳۹

فصل ششم

توصیه‌های عملی و تربیتی از امام علی علیه السلام	۱۴۱
تربیت زودرس.....	۱۴۱
بهترین ارث.....	۱۴۲
تربیت یتیمان.....	۱۴۲
تفاوت‌های فردی.....	۱۴۲
تربیت آزادگی.....	۱۴۳
تشویق به تحصیل.....	۱۴۳
بهترین بخشش.....	۱۴۳
وفای عهد.....	۱۴۳
تربیت فرایض دینی.....	۱۴۴
تربیت ظلم ستیزی.....	۱۴۴

۱۴۴	اتکا به آرزوها
۱۴۵	تشویق و تنبیه به اندازه
۱۴۵	تربیت علمی
۱۴۵	تربیت جنسی
۱۴۵	تربیت ناموفق
۱۴۶	زشتی دروغ‌گویی
۱۴۶	زیاده روی در سرزنش
۱۴۶	تربیت با زبان و رفتار کودکان
۱۴۶	عطوفت با کودکان
۱۴۷	بوسیدن کودک
۱۴۷	دوری از کبر
۱۴۷	بیهوده گذرانی اوقات
۱۴۸	ارزیابی از انسان
۱۴۸	سفارش و نصیحت به امام حسین
۱۴۸	تمرین کسب فضایل
۱۴۹	رفیق نامناسب
۱۴۹	دوری از تنبلی و بطالت
۱۵۰	نشانه رفیق نامناسب
۱۵۰	تواضع متکبرانه
۱۵۰	تحلیل تربیت و نتیجه آن

اعتدال در عبادت.....	۱۵۰
علم آموزی در کودکی.....	۱۵۱
فراموش کردن گذشته.....	۱۵۱
رابطه علم و ایمان.....	۱۵۱
نامگذاری نیکو.....	۱۵۱

بخش سوم

نتیجه گیری.....	۱۵۳
پیشنهاها و منابع.....	۱۵۷
سخن آخر و پیشنهادهای تحقیق.....	۱۵۷
منابع.....	۱۵۹